

BESZTERCZE

Politikai, társadalmi, közmívelődési, közigazgatási és közgazdasági érdekeket képviselő hetilap.

Havi melléklet: „TANÜGYI ÉRTESÍTŐ” a „Besztercze-Naszód vármegyei általános tanító-egyesület” hivatalos közlönye.

A „Besztercze” és „Tanügyi Értesítő” együttes előfizetési ára helyben és vidékre: egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt — Hirdetéseket elfogad a kiadóhivatal. — A hirdetési díjak előre fizetendők.

Megjelenik
minden csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Beszterczen, Alsókölváros 61. sz. a., hova minden a lap szellemi és anyagi részét illető közlemény és küldemény intézendő. — Csak bérmentes leveleket fogadunk el. — Kéziratok nem adatnak vissza.

Iskolai gyermekek és a millennium.

A mint tudva van, a folyó 1896-ik év nemzeti itt létünk ezer éves multjával számol be. Valamint az ő év alkonyán magunkba szállva, mintegy önkénytelenül gondolunk vissza a tova tünt év változatos eseményeire, épúgy újulnak föl lelkünkben a jelen év folyamában is a viharos és derült idők, melyek ezer év lefolyása alatt hazánk fölött elvonultak.

Azok a történelmi jelenségek, melyek az idő mélységeibe temetkeztek alá, tanítanak meg mindnyájunkat édes hazánkat igazán szeretni. Nemzeti bibliánk, hazánknak küzdelem teljes, de dicsőséges eseményekkel teleírott történelme, világos példákban tanít arra, hogy mit kell kerülnünk, mit kell követnünk, ha nemzetünknek és hazánknak javát és boldogulását akarjuk előmozdítani.

Dicsó őseink sokat küzdöttek, sok vért ontottak, hogy maguk és utódjaik számára e hazaföldet megtartsák és ime ezer év lefolyása után is elmondhatjuk mi a késő unokák, hogy e vérrrel szerzett és oly sokszor megszentelt föld a miénk még ma is. Szent és drága örökség ez nekünk, szent és drága örökségként száll át az utódainkra is. Amde nem elegendő csak fönttartani azt az utánunk jövő nemzedéknek, hanem bele kell oltanunk ebbe azt a tántoríthatatlan ragaszkodást és szeretetet, amely, ha kell, életét is kész föláldozni annak megtartásáért.

Azért szülőknek, nevelőknek, tanítóknak és minden rendű hazafiaknak elengedhetlen kötelességük a haza iránti szeretetet, már a

zsenge gyermekkorban belecsepegtetni a szívekbe és lelkekbe, mert csak így lehet számítani hálás örökösökre.

Már pedig tudjuk azt, hogy a gyermek szívében legállandóbbak azon benyomások, melyek közvetlen érzéklés és a figyelmet teljes mértékben lefoglaló látványosságok és cselekmények folytán származnak. A gyermek kedélye fölélenkül a szép és világos elbeszéléseken, a mesészerű cselekményeken, de az is tény, hogy sokkal maradandóbb benyomást tesznek lelkébe azok a mozzanatok, melyekben saját szereplése is érvényesült.

Nagy hiba, sőt pótolhatatlan mulasztás volna azért, hogy ha a jelen millenáris esztendőben kínálkozó alkalmat elszalasztanók anélkül, hogy az minden ünnepélyesebb színezet nélkül tünjön tova a gyermekek elől. Nagy fontossággal bír ez különösen városunkban és vármegyénkben, a hol a lakosság nyelvi különbsége miatt oly sok a félreértés, oly külön féleképen nyilvánul a hazafiság.

A vallás és közoktatási miniszter május hó 9-ére tűzte ki az összes iskolákban tartandó millenáris ünnepség idejét. Részletes és igen szép program áll ez alkalomra rendelkezésre. E program a kir. tanfelügyelőség útján vármegyénk iskoláihoz már ki is küldött, hogy annak alapján az előkészületet a tanítói kar megtehesse, mert mondanunk sem kell, hogy e hazafias ünnepély rendezése azokra vár, a kik a gyermekek szívéhez legközelebb állanak: a szülők, tanítók és nevelők. Szülőknek és tanítóknak, mint mindig, de ez-

uttal különösen együtt kell munkálniuk. Meg vagyunk győződve, hogy egész lelkesedéssel fognak az előkészítéshez hozzákezdeni, hogy olyan ünnepélyt rendeznek a gyermekek részére, melyre azok mindenike élénken és édes örömmel fog visszaemlékezni még a legmagasabb korban is.

Az ünnepély kétségtelenül anyagi áldozatot is fog maga után vonni; de meg vagyunk győződve arról is, hogy a tehetősebb szülők, nemes szívű emberbarátok készséggel fogják összeadni azon filléreket, melyek segítségével a legszegényebb gyermekeknek részvétele is biztosítható a közös örömmünkségben. A város, a község pénztára is hozhat és kell is, hogy hozzon tőle telhető áldozatot.

Ezek után a gyermekek részére rendezendő millenáris ünnepélyek ügyét szíves figyelmükbe ajánljuk mindazoknak, a kik a gyermekek hazafias nevelésének és fejlődésének előmozdítását szívéből hordják és az iránt érdeklődést tanúsítanak. A rendezendő ünnepély ugyanis a legtávolabbról sem kis jelentőségű. Annak olyannak kell lennie, mely a gyermek hazafias érzelmeire fejlesztőleg hat és mely egész életére kiható befolyással lesz, a mely öntudatára ébreszti a kicsiny tanulók seregét annak és szívébe vési kitörölhetetlenül azt, hogy:

„A nagy világon e kívül,
Nincsen számodra hely;
Áldjon, vagy verjen sors keze,
Itt élned, halnod kell! . . .”

TÁRCZA.

A nő.

Nagyságos asszonyom!

Nem ismerem kellemesebb szorakozást, mint távol a mindennapi élet vásári zajától, egy szellemes nővel társalogni, nem banális kérdésekről, de érdekes témákról. Megismerhetni egy nőnek gondolkodás módját, ki, ha nem is gondolkozik szívével, de minden téma tisztázásánál meghallgatja nemcsak az ész, de a szív ezen mindenkit boldogítani törekvő barát szavát is, és éppen ez által biztosítja maga számára azon varázst, melynél fogva reánk, férfiakra nézve, mindig érdekes marad a nő gondolatmenete.

Ily szellemi gyönyörnek voltam részese, midőn nagyságos asszonyommal, a női nem magasabb feladatáról, a férfi életére gyakorolt befolyásáról vitáztunk s ha a részletekben tán néha-néha nem voltam is az én kedves ellenfelem nézetét, mégis egészében magamévá tettem. Nagyságos felfogását, sőt tán még nagyságos asszonyomnál is magasabbra becsülöm a gyengébb nemnek, a férfi életére való befolyását, mert míg Nagyságos a nő feladatát e tekintetben a *nevelő* feladatával hasonlította össze, addig én a nőt sokkal magasabb piedesztálra helyezem.

Mert a mi feladatunk, kik neveléssel foglalkozunk, nem egyéb, mint lerakni a társadalomnak, ezen részleteiben ép úgy, mint egész valójában legremekkebb épületnek oszlopait; de többet nem tehetünk, ezen kolosszális művet fel nem építhetjük, be nem rendezhetjük, ehhez a mi erőnk felette gyenge ez már csak a gyöngébb nem közre működésével lehetséges.

Mi bevezetjük a gyermeket — kit azonban csak

is a nő, a forrón szerető gondos anyja befolyása, oktató szava képesít minden nemesebb eszmének befogadására — a tudományok kertjébe, megmutatjuk neki a kert egyszerűbb virágait, később a tudományok magasabb régióiba kalauzoljuk a fejlődő ifjút s feltárva ezen régiók titkait, befejezzük működésünket.

De nem, még itt nem ér véget feladatunk. Még elvezetjük az ifjút az élet örökösen hullámozó tengerének partjára, megmutatjuk a tenger szírtjeit, zátonyát, megmutatjuk azon egyetlen lélekvesztőt, mely az ifju rendelkezésére áll: a becsületességet és munkásságot, melyekkel egyedül küzdhet meg a tenger hullámaival. Biztatjuk őt, hogy lépjen a csolnakba, küzdjön lankadhatatlanul, bizzék Istenben, bizzék saját erejében.

Amde az ifju, ki ily közlőről most látja először az élet tengerének hullámozását, bátorságát veszítve bolyong, nem mert tengerre szállni.

És akkor, midőn már csak-nem kétségbeesett erőtlensége érzetében, gyönyörű csalogányhang szólal meg a tenger hullámaival hiába ostromolt szigeten: egy kedves lény, egy ifju lányka éneklő háláadó dalát.

Az ifju örömmel, majd mély megilletődéssel hallgatja végig e kedves dalt, úgy rémlik előtte, mintha már hallotta volna, figyel, gondolkozik, míg eszébe jut, hogy ez ugyanazon dal, melylyel oly sokszor altatta el őt a hön szerető anyja, ez azon dal, melyben oly sokszor talált megnyugvást, melytől oly sokszor merített az, ki őt oly annyira szeretete.

S az előbb még csüggedő ifju, föllelkesülve a lányka angyali nyugalman, már nem retteg, már nem fél a hullámoktól, örömmel evez ki a zajgó tengerre, küzd, fárad, éjt nappalá tesz s végre . . . elérkezik céljához, honnan azon bátorító hang el-

hangzott, karjaiba zárja a bájós leánykát és szűz pirtól égő homlokára rá leheli az első csókot a *jegyes csókját*.

Ekkor kezdődik a nő kötelességének második fázisa. —

Míg előbb a nő arra buzdította az ifjút, hogy bírássát majdnem ember feletti erővel küzdjön, addig most arra figyelmezteti az örömmármorban uszó férjet, hogy most midőn már karjai közé szoríthatta, még nagyobb hévvel, még odaadóbban munkálkodjék a haza, a társadalom, övéi jólétének előmozdításán, mert míg eddig csak magának szerzett babérokat, addig most az ő, a szerető nő homlokát is borostyánnal kell övezni.

S míg a férj, hallgatva nejére, újra tengerre száll, kétszerezett erővel munkálkodik s a nap faramalai után visszatér, hogy kedves hitvese karjai között pihenje ki küzdelmeit, addig a nő éber figyelemmel őrködik a családi szentély tisztasága felett.

Míg a férfi és nő egyformán a családi szentély tisztaságát tekintik legfőbb kincsüknek, míg a férfi örömmel tér vissza a családi tűzhely tiszta, mocsoktalan ölébe, addig ezen családi boldogság valóságos földi mennyország.

S hogy ez így legyen, az legtöbbször a nőtől függ.

Ha a nő szeretettel csüng férjén, úgy a férfi legkedvesebb kötelességének tekinti ezen odaadó lelket tőle telhetőleg boldogítani, de ha a nő a házasságot csak tehernek tartja, akkor a férj bármint is szeretne legyen is nejét, végre is elhidegül . . .

Ime, nagyságos asszonyom, így vélekedem a női befolyásról, így magas piedesztálra helyezem a nőt, ki betölti hivatását, ki nem vetkőzik ki nőies-ségéből, ki egyedüli feladatának a szerető férj s a gyermekek boldogítását tartja.

Abonyi Sándor.

POLITIKAI SZEMLE.

A honalapítás ünnepének megörökítése.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök, a képviselőház elé a következő törvényjavaslatot terjesztette be „a honalapítás ezredik évfordulója megünneplésének megörökítése céljából alkotandó művekről”:

1. §. A törvényhozás a honalapítás ezredik évfordulója megünneplésének maradandó emlékekkel való megörökítése céljából elhatározza, hogy

a) Budapesten a Városligetnek az Andrássy-ut és a tő közötti részében a nemzet történelmi multját megörökítő emlékművet állít,

b) az ország hét különböző pontján, nevezetesen a munkácsi várhegyen, a nyitrai Zoborhegyen, a Morva vízének a Dunába torkolásánál emelkedő dévényi várhegyen, Pannónhalmán, a zimonyi várhegyen, Pusztaszeren s a brassói Czenkhegyen emlékoszlopokat emel,

c) Budapesten a várban a Nagyboldogasszonyról nevezett koronázási templom melletti Halászbástyán Szent István király lovasszobrát állítja fel,

d) országos szépművészeti muzeumot létesít s annak gyűjteményei befogadására Budapesten alkalmas helyen megfelelő épületet emel,

e) az ország különböző vidékein 400 új népiskolát állít fel.

2. §. A minisztérium megbizatik, hogy az 1. §-ban felsorolt alkotásokkal járó munkálatokat végrehajthassa.

E munkálatok költségeinek fedezésére, és pedig:

a) a Budapesten a nemzet történelmi multját megörökítő emlékmű felállítására 802.640 forint;

b) az ország hét pontján emlékoszlopok emelésére 350.000 forint;

c) Szent István lovas szobrának felállítására s a szobor körüli tér rendezésére 300.000 forint;

d) a szépművészeti muzeum létesítésére s gyűjteményanyagának gyarapítására 3,200.000 forint, végre

e) 400 új népiskola felállítására 198.000 forint hitel engedélyeztetik.

3. §. A 2. §-ban jelzett s összesen 4.850.000 forintot tevő költségből 750.436 forint már az 1895. és 1896. évi állami költségvetésekbe beillesztve lévén, a fennmaradó 4,100.204 forintnyi szükségletből 74.604 forint az 1893. évi IV. törvénycikk 2. §-ának Átmeneti kiadások III. (Miniszterelnökség) fejezete alatt számolandó els a pénztári készletekből fedezendő, 4.025,600 forint pedig a munkálatok előhaladása szerint szükséges részletekben a következő évi állami költségvetésekbe veendő fel.

4. §. Jelen törvény kihirdetése után azonnal életbe lép, végrehajtásával a miniszterelnök, a pénzügyi s a vallás és közoktatásügyi miniszterek bizatnak meg.

Báró Bánffy.

A nazarénusok és az új rend. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a törvényhatóságokhoz a következő körrendeletet bocsátotta ki:

Az államianyakönyvekről szóló 1894. évi XXXIII. törvénycikk életbelépte után ismételt kérdés tárgyává tértetvén az: vajjon a vallás- és közoktatásügyi miniszternek, a belügyminiszterrel egyetértőleg 1875. évi január 13-dikán 563. elnöki szám alatt kiadott körrendelete, mely a bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek egyikét sem követők között előforduló házassági, születési és halálozási eseteknek a politikai hatóságok által leendő nyilvántartása tárgyában intézkedett, a gyermekek vallásáról szóló 1894. XXXII. törvénycikk végrehajtása tárgyában 1895. évi június 29-én 1675. elnöki szám alatt kelt rendelet (1895. évi R. T. I. kötet, 697. lap) 2. §-ához képest még hatályban van-e, a következőket tartom szükségesnek kijelenteni és elrendelni: Az államianyakönyvekről szóló 1894. évi XXXIII. törvénycikk vallásfelekezetre való tekintet nélkül mindenkire kiterjedvén, önként értetődik, hogy a kérdések 1875. évi 563. elnöki szám alatt kelt V. K. M. körrendelet a nazarénusok, illetve általában a bevett vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek egyikét sem követők között előforduló születések és halálozások nyilvántartására vonatkozó intézkedése az 1894. évi XXXIII. törvénycikknek időközben történt életbeléptetése következtében már hatályát veszítette. Éppen ezért kelt az 1894. XXXI. törvénycikk életbeléptetése következtében a kérdéses törvényeknek a házassági ügyekre vonatkozó intézkedése is. Mindezekhez képest tehát mihez tartás és megfelelő további intézkedés végett értesitem a köztörvényhatóságot, hogy az 1875. évi 563. elnöki szám alatt kelt V. K. M. rendelet értelmében eddig vezetett nyilvántartási jegyzékek az 1894. XXXIII. törvénycikk életbelépte után többé külön nem vezetendők s felhívom egyúttal, hogy a kellőképen lezárt kérdéses nyilvántartási összes jegyzékeket az azoknak vezetésével megbízott hatósági közegektől záros határidőn belül a törvényhatósági levéltár számára követelje be.

E rendelettel egyidejűleg a miniszter a következő átiratot intézte valamennyi egyházi főhatósághoz is:

A belügyminiszter ur hivatalbeli elődének egyetértésével a nazarénusok, illetve általában a bevett, vagy törvényesen elismert vallásfelekezetek egyikét sem követők között előforduló házasságok, születések és halálozások nyilvántartása tárgyában 1875. évi 563. elnöki szám alatt kelt itteni körrendeletre vonatkozó

s az ország összes köztörvényhatóságaihoz intézett körrendeletnek egy példányát az szerencsém czim-nek szíves tudomás végett megküldeni.

Budapesten, 1896. évi márczius hó 8-án.

Wlassics Gyula s. k.

MEGYEI ÉLET.

A közig. bizottság f. hó 19-iki gyűléséből.

A közig. bizottság ülése, melyen gróf Bethlen Pál főispán elnökolt, ez alkalommal a szokottnál huzamosabb időt vett igénybe. Ezen körülményt főleg azon évi jelentések tárgyalása képezte, a melyeket a vármegye összes ügyvitele köréből a mult 1895. évről részint az egyes minisztériumokhoz külön-külön, részint a miniszterelnökséghez együttesen kell fölterjesztie a bizottságnak.

Az egyes jelentéseket a szakreferensek szerkesztették ugyan, de a belügyminiszterium ügykörébe eső, igen sok oldalú fölterjesztés valóban terhes munkája Takács megyei főjegyző vállain fordult meg.

Kétségtelenül igen fontos adatok foglaltatnak ezen évi jelentésekben; de terjedelmes voltak miatt lapunk szűk keretében nem méltathatjuk tüzetesebben azokat, hanem csupán jelezzük azokból a közgazgatás egyes ágaiból felőlt anyagot a következőkben:

1. A m. kir. belügyminiszter ügykörébe eső évi jelentés a közig. bizottság és a törvényhatósági élet menetét, a községi életet, a filantropiát, a közrendészetet, közegészségügyet, nyilvános betegápolást, gyámságot és az állami anakönyvek ügyét öleli fel. Elszomorító a községi pótdózsázalék adatai Felső-Borgó jár a legmagasabban 90%-kal; azután Lajosfalva 80¹/₂, — Simontelke és Várhely 78—78%-kal a legtöbbnél pedig 50—60% körül mozog a pótdó.

2. A m. kir. miniszterelnökséghez intézett jelentés szól a törvényhozás és szervezet — s a felügyelet-ről. Az előbbiben a járásorvosi intézmény oly módon való megváltoztatása van javasolva, hogy a járárok körorvosi körökre osztassanak fel — megfelelő számú körorvosok alkalmazásával és meghatározott szék-helyekkel. Az utóbbi a fegyelmi ügyekről ad számot. Ezek száma 49-et tesz, melyből 32 nyert elintéztet. A fegyelmi esetek nagyobb része községi tisztviselők ellen volt folyamatba téve.

3. A m. kir. földmívelésügyi miniszter a mezőgazdaság, állategészségügy, fa- és szőlőmívelés, munkáviszonyok, erdők, víz- és halászati jog s a közgazdaság körébe eső más ügyekről nyer értesülést.

4. A kereskedelemügyi m. kir. miniszterhez az út-ügyek, a posta és távirat, ipar és kereskedelem s az ipari munkásügyről szól a jelentés. Ezen jelentéshez igen esinos kivitelben van mellékelve a vármegye közúti hálózatának térképe, melyet a kir. építészeti hivatal állított egybe.

5. Az igazságügyi m. kir. miniszter a fogházak állapotáról, a polgári és büntető perekről, a közgazgatási hatóságokhoz utalt kihágási bíráskodásról és végül az örökösödési ügyről nyer tájékozást a jelentésből.

6. A honvédelmi m. kir. miniszterhez szóló jelentés katonásan rövid — a mennyiben csupán a sorozás eredményét tartalmazza. Ennél fölemlítjük, hogy a hadköteleseknek csak 28%-a vált be a mult évben nálunk, mely százalékmennyiség a megelőző évi adatot ¹/₁₀ résznyi emelkedéssel mulja felül.

8. A vallás és köz. m. kir. miniszter elé terjesztett jelentés a tankötelezettség végrehajtása, az iskolák száma, állapota és tanítási eredménye, a tanítók viszonyai, a tanfelügyelet, a magyar nyelv tanításáról szóló 1879 évi 18-ik és a tanítói fizetés biztosítására vonatkozó 1893. évi 26-ik t. cz. végrehajtásáról, a kisdedovás ügyéről, az ipari és gazdasági szakoktatás állapotáról számol be részletesen.

8. A pénzügyi m. kir. miniszternek szóló jelentés csupa számerdőt képez. Az adók és illetékek számtalan neme szerint csoportosított tételek és összehasonlítások financiaiális szempontból bírnak érdekel s nem jelentéktelen összeggel járulnak azon költséghez, a melyből az állam kolossális gépezetének ke-rekeit kenik.

A gyűlés rendes előadói utján tárgyalásra került ügyek köréből inkább az egyes, önálló intézkedésre utalt darabok nagyobb száma, mint a szokott havi jelentések foglalták le a bizottság idejét. Ezek közül fölemlítést érdemlő jelentéssel bírnak a következők:

a) A vármegye alispánja a közigazgatás és közegészségügy állapotáról szólva, bejelenti, hogy Felszeghi Jenő, központi iktató, huzamos betegsége következtében nyugdíjaztatott.

b) A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint egyes adóban 33,220 frt 38 kr., hadmentességi díjban 93 frt 73 kr., bélyeg és jogilletékben 4399 frt, dohánnyjévedékben 21,749 frt 96 kr. és fogyasztási adókban 34,197 frt 52 kr. folyt be a mult hónapban.

c) A kir. ügyész 93 fogolyról számolt be 92 frt költséggel; bünesetképen pedig 43 följelentést tüntet ki, melyből 12 lopást, 6 gyújtogatást, 5 hamis tanuzást és 2 okmányhamisítást képez.

d) A kir. tanfelügyelő javaslatai alapján Bésa Pál, Bács László és Konstantin János tanítók nyertek engedélyt pézintézeti könyvvezetésre. A sófalvi közs. isk. alapvagyon jövedelme az állami iskola céljaira utaltatott át. Az alsó-balázsfalvi, borgó-

prundi és borgó-besztercsei gr. keleti és a sófalvi, oláh-németi s a szent-józsefi gr. kath. iskolaszékek elnökei ellen tegyelmi eljárás indított a tanítói változások be nem jelentése miatt. A minimális tanítói fizetések biztosítása és kiszolgáltatásának ellenőrzése végett kimondatott, hogy a járási főszolgabírák a félévenként begyűjtendő hátrálékos tanítói fizetések bevallási ivén a 7-ik és 8-ik kérdőpontokra adott feleleteket jövőre állandóan vizsgálják át s a hol a törvényszabta fizetés nincs meg: a hiányzó összeget minden egyes esetben hajtásák végre az iskolafenntartón. Az érdekelt iskolai hatóságok értesítve lettek egyszersmind, hogy a f. évi 7548 sz. miniszteri rendelet alapján a fizetés kiegészítéséhez netalán szükséges állami segítyt f. évi május hó 1-ig, mint legutolsó határidőig, még kérhetik.

Azon községek pedig, melyekben 15 nél több gondozatlan óvóköteles van, kisdedóvó intézet pedig nincs, mint pld. Bilak, Nagy Sajó, Nagy-Ilva, Simontelke és Sólalva, az ideiglenes községi nyári menedékházak felállítására utasítottak.

e) A kir. főmérnök az utak állapotáról, f) A főorvos az egészségügyi viszonyokról tett jelentést, mely szerint a vörheny és difteritisz egyes járásokban és Beszterczen szelid lefolyással még mindig uralkodik. A megyei közkórház betegforgalmi kimutatása szerint 87 beteg részesült a mult hó folyamán gyógykezelésben, kik közül meggyógyult 38, meghalt 1.

A tiszti ügyész és árvaszéki elnök jelentései a havi ügyforgalomról adnak számot.

Ezeket kívül utadóleírások, katonai nősülési engedélyek s néhány felebbezett ügyben történt intézkedés s ezzel a gyűlés véget ért.

KÜLÖNFÉLÉK.

Felhívás előfizetésre. Lapunk jelen szá-mával befejezván annak ez évi folyama első negyedét, előfizetést nyitunk annak második évnegyedére. Kérjük azért az előfizetések pontos megújítását, mert lapunkat a jövő évnegyedtől kezdve csak tényleges előfizetőinknek és azoknak fogjuk küldeni, akik ilyenekül jelentkeznek. Az előfizetési feltételek lapunk homlokán olvashatók.

Isteni tisztelet fog tartatni folyó évi márczius hó 29-én délelőtt fél 10 órakor a helybeli ev. ref. templomban.

A Tanügyi Értesítő 6-ik számát mai lapunkhoz mellékelve veszik előfizetőink. Tájékozás céljából ismételjük azonban, hogy a jövő hó 1-től kezdve lap-jainkat csupán azoknak küldjük meg, akik előfizetési kötelezettségüknek eleget tettek, illetőleg a jövő szám megjelenéséig eleget tesznek.

Érdemrend átadási ünnepély. Ő Felsége id. Hunyadi Imre zselkyi ev. luth. lelkészt a népnevelés-ügy terén hosszas éveken át szerzett érdemei elismerésül a koronás arany érdem kereszttel tüntetvén ki, annak ünnepélyes átadását e hó 31-én vármegyénk főispánja fogja eszközölni hivatalos helyiségében, a melyen a kitüntetettnek ismerősei és jóbarátai is megjelenhetnek.

Eljegyzés. Farczádi K. Sándor vármegyei irnok eljegyezte Lörinczy Etelkát.

Az érdem elismerése, jutalmazása. A „Bethleni Takarékpénztár Részvénnytársulat” folyó év és hó 17-ik napján tartotta saját helyiségében, rendes évi közgyűlést, méltóságos Gróf Bethlen Pál Besztercze-Naszódvármegye érdemes és közkedveltségű főispán-jának elnöklete mellett.

A közgyűlés, mint az intézet fennállásának 25-ik évi közgyűlése: az ünnepély jellegének színezetével birt. Az elért fényes eredménynek hallatára, a rész-vényeseket, a jóleső meglegedésnek ama biztos tu-data hatotta át, hogy ez intézet fényesen futva meg negyedszázados multját, hézagpótló, nélkülözhetetlen intézménnyé vált a jövőre.

Az ünnepélyes közgyűlés fényének minden felülemelkedő pontját képezte elnök ő méltóságának megnyitó beszéde, melyben a szív melegsége, a mély érzelem megnyilatkozása, az elismerés őszinte kifeje-zése, eme szavakban nyert megtestesülést:

„Örömmel üdvözlöm önöket uraim! a bethleni takarékpénztár 25 éves fennállása évében egybehívott közgyűlésén.

E mai korban, midőn jelentéktelen események jubiláltatnak, méltó, hogy megemlékezzünk 25 éves multunkról, s ezt a teljesített kötelesség önértetével tehetjük, mert intézetünk minden irányban megfelelt hivatásának, s ugy közgazdasági, mint culturalis téren hézagot pótlott s kötelességét teljesítette.

Az önök kezében lévő évi jelentésben intéze-tünk vezérigazgatója. vázlatosan kiterjeszkedett mind-azon főbb mozzanatokra, melyek intézetünk beléleté-ben fontossággal bírtak; reám csupán egy hézagnak potlását hagyta és én örömmel vállalkozom eme hiány kiegészítésére.

Intézetünk előhaladásában és megizmosodásá-ban a főderék kétségkívül, derék vezérigazgatóknak tulajdonítható, ki intézetünk vezetésében, annak majdnem alapítása óta, körültekintő szakértelem-mel és kitartó munkássággal tevékeny részt vett. Az elért siker tehát első sorban az ő önfeláldozó tevé-kenységének köszönhető, melylyel férfi korának java-

részt intézetünknek szentel. Múlt tehát, hogy ez érdemeiről megemlékezzünk, és megvagyok győződve róla, hogy a tisztelt közgyűlés, egyhangú lelkesedéssel fog azon indítványomhoz csatlakozni, hogy Bíró Gyula vezérigazgató urnak jegyzőkönyvi köszönet és elismerés szavazzassék.

De intézetünk hálájának kifejezést kell, hogy adjon más alakban is; miért is indítványozom, hogy a tisztelt vezérigazgató ur eddig szerzett nyugdíj igényéhez, az eltöltött szolgálati éveken kívül, még két év hozzászámíttassék.

Kérem a vezérigazgató urat, fogadja ezt, mint a közgyűlés hálás elismerését s egyúttal azon reményemnek adok kifejezést, hogy hasznos tevékenységét még hosszú évekig intézetünknek fogja szentelni. —

A részvényesek közgyűlése a nemes Grófnak eme váratlan és jóleső meglepetést okozott indítványát, lelkes éljenzések között tette magáévá, s egyhangulag emelte határozattá.

Bíró Gyula 11-évig volt a pénztárnak titkára és 1884 óta vezérigazgatója és így összesen 23 éve munkált az intézet haladásán, felvirágzásán.

Hazafias Anyakönyvvezető. A napokban Sófálván magyarláposi Stöszel Herman és bilaki Nuszabácher Ilona az anyakönyvvezető előtt házasságot kötve, díszes nászgyülekezeten előtt az anyakönyvvezető hazafias beszédet is intézett az új párhoz, a melyben a többek között ezeket mondotta: „Önök ez órában az érvényben egyedül álló polg. törvények szerint házasságot kötöttek. Ő Felsége, dicsőségesen uralkodó királyunk arcképe előtt. Honpolgári kötelességökben áll az alkotmányosan uralkodó apostoli király iránti örök hódolat és az általa szentesített törvények iránti feltétlen engedelmisség.

Házasságukat Magyarország czimere és nemzeti színei mellett, mint jelvény alatt kötötték meg önök. E jelvény arra inti önöket, hogy a mily őszinte szeretettel ölelte kebelére önöket a haza, ép oly őszinte hűséggel viseltessenek iránta. Hazafias kötelességük azért anyagi, szellemi és erkölcsi támogatásukat megadni a haza oltárára akkor és oly mértékben, amikor és amily mértékben a haza java és boldogsága önöktől megkívánja. Beszédét a következőleg fejezte be: „Menjenek és legyenek a hazafiságnak és honszereketnek hű apostolai, terjesszék ezeket, mert ezekben jó példával járni elől: a polgári kötelességek legelseje.

Mielőtt azonban eltávoznának fogadják még egyszer szerencsekívánataimat: adja az ég, hogy egybekelésüket áldás, teljes megelégedés és sirig tartó boldogság kövesse. Isten önökkel! Legyenek boldogok és éljenek sokáig!”

Vajha minden anyakönyvvezetőnk a házasság megkötésénél eképp járna el. Amíg ezen eljárással emelnék a házasság megkötésének ünnepélyességét, másfelől nagy szolgálatot tennének a nemzetnek, a hazának. Meg vagyunk különben győződve, hogy e tekintetben többi anyakönyvvezetőnk sem fognak hátra maradni.

Márczius 15-ke a vidéken. M. Nemgyéről a következőket írja levelezőnk:

Márczius 15-ét, édes hazánkra nézve eme korszakalkotó napját 1848-nak, megünnepeltük Magyar-Nemgyén is, részint a templomban, részint az iskolában. —

Az I. és II. oszt. kivételével az iskolában összegyűlt rendes és ismétlő növendékek, valamint az Emke-Dalkör tagjai, 10 órakor harangozás alatt zászló mellett az ev. ref. templomba vonultak, hová a hívek is követték. Az ünnepély a következő program szerint folyt le:

1. Hymnusz 2 hangban, énekelte az E.-Dalkör.
2. XXX Dicséretből 2 verset, énekeltek az ev. ref. gyermekek kettős hangban.
3. Ima és alkalmi beszéd, tartotta Köblös István ev. ref. lelkész. A közéneket (Szükkölködnék) énekelte a gyülekezet.

Az igen sikerült beszédnek alapigéje Jezsaiás próféta könyvéből volt véve: „Bízzál az Urban, mert az Urban van a maradandó erősség!” Tekintve sok és hosszú küzdelmét a magyar nemzetnek, beszédében a zsidó néphez hasonlította ezt. Röviden vázolta azon korszakot, midőn Magyarország, Ausztria dictaturája alatt állott s azután áttért a márczius 15. jelentőségére a magyar nemzet előtt. Felsorolta azon nevezetes 12 pontot, melyben a magyar szabadságra, egyenlőségre és testvériségre törekedett s pontonként megmagyarázta azokat. Végül pedig kitüntette azon gyors előhaladást, melyet a magyar nemzet az 1848. év vívmányai folytán tett.

4. Adjon Isten a magyarnak jó napot, 2 hangban énekeltek az ismétlők.

5. Szavlatok: Nemzeti dal: Ferencz István IV. oszt. tanuló. Kont: Fürst Lila VI. oszt. tanuló.

6. A Szózatnak 2 versszakát énekelte kettős hangban az Emke-Dalkör.

7. A templomból kivonulva az iskoláig énekeltek az iskolai növendékek a Leng a lobogó című hazafias dalt. Az állami iskolában:

8. Énekeltek a VI. V. oszt. növendékei a „Magyarország az én hazám” című dalt.

9. Szavlatok: Nemzeti dal „Talpra magyar stb. Ferencz István. A Tisza, Pál Katinka V. oszt. és Szülőföldem, Musnai Erzsébet V. oszt. tanuló.

10. A Kis újoncz című indulóval, melyet a IV. és V. oszt. növendékei énekeltek, az ünnepély véget ért.

Sajó-szent Andrásról is vettünk továbbá értesítést márczius 15-ke megünnepelését illetőleg. Tudósítónk ugyanis a következőket írja:

A magyar szabadság emléknapiját, márczius 15-ikét, közönségünk lakossága is megünnepelte. Dél-előtt az iskolai énekkar közreműködésével hálaadó istentisztelet volt a ref. templomban. Délután 3-kor pedig az értelmiség és köznép tömeges részvétele mellett a hazafias ünnepély az állami iskola egyik tantermében folyt le. Tárgyai voltak: két szavlat, alkalmi beszéd s közben az iskolai énekkar adott elő hazafias dalokat két szöveggel. A rendezőség célja volt: a hazaszeretet s a multak dicső emléke iránti kegyeletes érzés felébresztése s ápolása.

A kis-demeteri Schulz-féle fűrészgártelepen is rendeztetett ünnepély, amint levelezőnk értesít. Az ünnepély meglepő szép sikerrel folyt le. A gyáridalárda a legnagyobb szabatsósággal adta elő a „Honfidalat” és a „Szózatot.” Ep ily szép sikerrel folyt le a szavlatok. Az ünnepi beszédet *Dán Benő* községi tanító tartotta, aki az ünnepély rendezése körül általában kiváló buzgóságot és tevékenységet fejtett ki, hogy az méltó legyen a márcziusi napok nagy jelentőségéhez. Látni való, hogy vármegyénkben pezsgő élet van és a hazafiság szelleme lassanként kezdi teljesebb mértékben áthatni annak egész lakosságát. Így van ez jól, így is kell annak lennie!

Meghívás. A vármegyei általános tanító-egyesület f. hó 31-én délutáni 1 órakor a városi vendéglő emeleti kis termében *Hunyady Imre* zselyki ág. ev. lelkész és főiskolai elnök tiszteletére az ő legmagasabb kitüntetése alkalmából étlap szerinti étkezés mellett közebédet rendez, melyre a tanító-egyesület tagjait s általában a tanügybarátokat szívesen látjuk és ez uton is tisztelettel meghívjuk.

Besztercze, 1896 márcz. hó 25-én.

A tanító-egyesület nevében:

Benedek János,
elnök.

Mihály Gábor,
főjegyző.

Nyilvános köszönet. Az óradnai járásbeli jegyzői kar által 1896. február hó 15-én rendezett jótékony-célú táncszertélyen felülfizetek:

Aladies Emil 50 kr., Ambroz János 2 frt, Bank Gergely 3 frt 50 kr., Ballon Eleonora 1 frt, Beczkay Emil 1 frt Berce Gyula 50 kr., Fizeli Sándor 1 frt, Dereban Szilárd 1 frt 50 kr., Dombroszki István 50 kr., Farkas Aurél 2 frt, Bodó Károly 50 kr., Fleischer Gusztáv 1 frt 50 kr., Guzmán János 3 frt 50 kr., Dr. Hunyady Imre 13 frt 50 kr., Dr. Ileni Mátyás 1 frt 50 kr., Issip János 50 kr., Jakóbenszki Sándor 60 kr., Karácsony János 3 frt 50 kr., Kis Andor 50 kr., Kluzsán Gergely 60 kr., Korondi Sándor 1 frt 50 kr., Márte János 2 frt 50 kr., Mendel Jakob 1 frt 50 kr., Dr. Monda Endre 2 frt, Mandel Imre 1 frt 50 kr., Mezőbroszki Ferencz 1 frt 50 kr., Neuy Emil 1 frt, Pánczél János 1 frt 50 kr., Pfeuffer Ágoston 1 frt 50 kr., Rákozy Gábor 2 frt 50 kr., Richter Hersch 1 frt 50 kr., Reiter Simon 3 frt 50 kr., Sanjoán Daniel 2 frt 50 kr., Senensie Májor 50 kr., Szabó László 1 frt 50 kr., Stössel Lipót 2 frt 50 kr., Szenkovics Bogdán 50 kr., Spöth Ede 1 frt 50 kr., Togyá Pál 2 frt 50 kr., Tivadar János 50 kr., Zagyva Mihály 1 frt.

A fennírott felülfizetőknek hálás köszönetét fejezi ki: A rendezőség.

Zárvizsgálatok. A helyi besztercei földmives iskolánál az évrő vizsgák e hó 31-án tartatnak meg az intézet helyiségében. E vizsgálatokra a miniszterium képviselőjében Páter Béla kolozsmonostori gazdasági tanintézet tanár fog megjelenni.

Millenniumi fák. Tanítói körökből eredt az a jó gondolat, hogy a millennium emlékére minden tanító ültessen a maga helyiségében millenniumi fát. A földmivelési miniszter is a millenniumra nem csak az állami utak befásítását határozta el, hanem az ugynevezett millenniumi fák ültetését is, és pedig az ország összes néptanítói által. — Ez iránt ártírt a megyékhez és városi törvényhatóságokhoz, hogy a tanítók az állami faiskolákból csemetéket fognak kapni egyenként kettőt, és pedig a földviszonyoknak megfelelő fajtákat, melyeket a millennium emlékére az általuk megválasztott helyre ültessenek el.

Ezredéves ünnep az iskolákban. A tanfelügyelőhöz a kultuszminiszterium leiratot intézett, a mely szerint az iskolai igazgatók a májusi ünnepek alatt összesen nyolcz napi szünetet adhatnak.

Dalkönyvecske. A közeledő millenniumi ünnepekben minden iskolának, s lehetőleg minden községnek részt kell vennie.

Ez ünnepélyek alkalmára gyermek- és népének-karok számára igen alkalmas segédeszköz a „*Magyar Hymnuszok és hazafias dalok*” cz. énekkönyv, melyben 27 közkedveltségű hymnusz és hazafias dal van 2 hangra írva, könnyű módorban. Mindenik alkalmas ünnepélyeken való előadásra.

E füzetből most már a második kiadás jelenik meg, mi egyúttal a füzet célszerűségének is némi jelét adja.

Ajánlható minden tanítónak és népének-kar vezetőnek e füzet, — nemcsak a tanítandó ének beszerzése végett, — de a betanításnál az énekkar tagjainak, s esetleg a gyermekeknek is segédeszköz gyanánt.

Egy füzet ára 20 kr., 5 db megrendelésénél portómentesen küldi Kovács Dániel, áll. polg. isk. tanító B.-Hunyadon.

Öngyilkosság. Amint értesülünk f. hó 24-én délben egy *Láni* nevű timársegéd a Báder-utczában, szállásán, keresethiány miatt, meglötte magát s azonnal szörnyet halt.

Lemondás. Bedő Árpád az „Abrudbánya-Veres-patak” hetilap-szerkesztésről lemondott. Mivel senki sem vállalkozott a szerkesztésre: a lap megszűnt.

„**Ismétlő iskolások könyve**” czimen egy kötetet kaptunk a napokban, mely mint czime is mutatja az ismétlőiskolák növendékek kezébe szánt kézikönyv gyanánt kíván szolgálni. Irta *Vadaj József* nagyváradi községi tanító. Ára 50 kr. kapható a szerzőnél, kinek gyakorlatias irányát ismerve, a művet ajánljuk az érdeklődők figyelmébe. A kötet praktikus becsért nagy mértékben emelik azon *feldolgozási tervek*, melyeket a szerző a mű végéhez csatolt.

Az „ismétlők könyve” értelmezésre szánt *ismeretár*, hazafias dalok, ügyiratminták, nemzetgazdaságtan stb. stb. vel ellátva s mondhatni maximuma van benne azon anyagnak, amelyet egy, két tanítóval bíró ismétlőiskola feldolgozhat.

Az italmérés engedélyek. Azért, hogy az országos kártalanítás folytán az italmérés jog állandó jövedékké változott, a szesz italok kismértékben való kimérése tekintetében nem megvetendő hatáskört biztosít a törvény a közigazgatási hatóságoknak, sőt még a községeknek is. Így az italmérés és kimérő-helyek rendőri és orvosrendőri felügyeletét a közigazgatási hatóságok, a kimérő helyek létszámának megállapítását pedig a községek feladatává teszi, ez utóbbiakra nézve a községek a törvény által meghatározott korlátok között önkormányzati hatáskörükben intézkednek. Tehát az egyes községek által megállapított létszámon felül kismértékben való italmérésre engedély nem adható. Minthogy azonban gyakran megtörtént, hogy a pénzügyigazgatóságok az elsőfoku közigazgatási hatóságok (főszolgabírák, polgármesterek) meghallgatásával az italmérés engedélyezésénél a megállapított létszámon túl mentek, a belügyi m. kir. miniszter körrendeletben figyelmeztette az elsőfoku közigazgatási hatóságokat, hogy a megállapított létszámhoz szigorúan alkalmazkodjanak s ha az már kitelt, italmérés engedélyre senkit se ajánljanak, mert a szükségesnél több koresma nemcsak közrendészeti szempontból hátrányos, hanem az állami italmérés jövedéknek, de még a kimérésre vállalkozóknak sem válik hasznára.

Háziasszony. Ilyen czim alatt indul meg pár hét múlva a szék- és fővárosban Zilahy Ágnes szerkesztésében egy minden ízében magyar háziasszonyoknak való újság. Zilahy Ágnes neve nemcsak valódi magyar szakácskönyve révén ismert hölgyközönségünk előtt, de mint szellemes író is jó hírnévnek örvend. Ezt mutatja különben az a páratlan siker, a mely ez évben megjelent „Gazdasszonyok naptárát” is érte. E naptár három hét alatt két kiadást ért s mégis alig jutottak példányok belőle a vidékre. Lapjának megindításával a magyar hölgyközönségnek egy régi óhaját kívánja teljesíteni s hisszük is, hogy nagy lesz annak a közönségnek száma, a mely lapja köré fog csoportosulni. A Zilahy Ágnes lapja kéthetenként fog megjelenni bő tartalommal, izléses kiállításban. Foglalkozni fog e lap a főzésen kívül mindenféle háziasszonyi teendőkkel, u. m.: varrás, foldozás, kézimunka, ruhaszabás, stb. stb., úgy hogy ez valódi tanácsadója lesz minden háziasszonynak; e mellett szórakoztató szépirodalmi részzel is fog birni. Ha meggondoljuk, hogy ez az irány a hírlapirodalomnak nálunk alig van képviselve, úgy örömmel üdvözölhetjük Zilahy Ágnes lapját, a mely ily gazdag tartalom mellett mindenki által hozzáférhető lesz. Csekély előfizetési díja e lapnak csupán 6 frt lesz. A ki a pár hét múlva megjelenő mutatványszámot birni óhajta, egy levelezőlapon megrendelheti a „Háziasszony” kiadóhivatalánál Budapest, Kerepesi. út 64 sz. III. emelet 39 ajtó. Mutatványszámok ingyen és bérmentve küldetnek.

Német színészet városunkban. Bauer Leo, jelenleg N.-Szebenben működő német színtársulata — a mint értesülünk — a husvéti ünnepek alkalmával városunkba érkezik, s itt egy két bérletidőre terjedő előadásokat szándékozik tartani a városi nagy vendéglő helyiségében.

LEVELEZÉS.

Ó-Radna, 1896. márczius 15.

Tekintetes szerkesztő úr!

Hazafias lelkesedéssel veszem tollamat kezembe azon lélekemelő ünnepély leírása végett, melyet Ó-radna hazafias értelmisége az „Olvasó Egyet” helyiségében márczius 15-ike alkalmából rendezett.

A hymnusz elhangzása után, melylyel az ünnepély kezdetét vette, Pokoly Lajos szolgabíró igen sikerült ünnepi beszédet mondott, miért szónokot lelkesen megéljenztek. A beszéd kivonata az alábbiakban adható. Az ünnepi beszédet invokatio vezette be: „Szabadság, egyenlőség, testvériség, ti az eszméknek hármasságát alkotjátok! Legyetek üdvözölve ezredéves nemzeti létünk ünnepi évének márczius Idusán! Beneteket birjuk a jövő biztos zálogát egy újabb ezredévre, hogy még csak ezután fogja a világ megtanulni ismerni a magyart, mely büszke önértékében emelt hamlokkal néz vissza a multba, s némes tüztől lángoló hittel tekint a jövő elé.

Majd szónok a 3 eszme historiai életéből emel ki mozzanatok.

Első korszaknak felveszi azt, melyben az eszmék egyike sem élt, de durva önkény uralma alatt nyögött

a nép, hól milliók szenvedtek egy miatt. E kor a pharaoók kora. Emléke e kornak az undok mumia, külön tudósak érdekes objektum, az i-lés előtt borzadályos tárgy.

Egy másik kor a görög világ költői kora, hol az eszmék egyike már kifejtett, de egymagában torz fejlődést vesz. S miután az egyén nem tud érvényesülni a tulhajtott egyenlőség állami s társadalmi rendszerében, a görög nemzet nagyjait egymásután veszt el átkos párttusában. — Ezen állapotnak következménye, az életképes állami fejlődés visszaesése lett, s az első nagyobb, erősebb eszméi visszalommal bíró nemzet hatalma alatt összeroskad Hellas népe. — Szerepet visz helyette s fölötté Róma állama.

Szól már a szabadság, egyesül az egyenlőség eszméjével. E kettős kincs erőssé, hatalmassá teszi a maroknyi népet, mely lábait alá tiporja az akkor ismert egész világot. Kincstárába gyűjti a barbar világ gazdag kincseit.

Gazdagságban úszik Róma, kéjben s mámorban telik egyik napja a más után, de lassankint puhulni kezd a vaserejű nemzet is.

Bálvány istenei templomában bachanáliákat tart: dús lakomáján gladiatorok élet halál harca képezi a záró jelenetet, s a leszurt rabszolga kegyelmi kiáltását pohár csöngés; csengő kacaj fojtja el: míg a „Recipe ferrum“ végszava elhal. Az eszmék kettője világhatalommá emeli a kisdied államot, de mivel az emberi méltóság felismerésére vezető keresztény hit s az ebből fakadó testvériség eszméje nem tud kifejlődésre jutni, a korhadt Róma nem bír ellen állni a népvándorlás viharainak s összedől. A népvándorlás után a keresztény hit megszelidítvén a harcias népek nemes fogékony szívét: meghódítja azt. S miután a testvériség eszméjének szülő anyja a keresztény hit tulajdonává lett: megerősödött.

A harmas eszme kifejlődéséhez most már csak alkalmak kellenek. S ezek is kezdenek elő állani. A renaissance kor felébredése, a reformatio s vele a

szabad gondolkodás tér-hódítása, a könyv-nyomtatás feltalálása, a török hatalom megtörése, Amerika felfedezése. Ez epochalis események készítik elő az utat. Csak a világi hatalmak trónjai állanak még útjában a kibontakozásnak, az eszmék árjának. Ámde az ár-ból merész halandók szava kél elő. Rousseau, Voltaire, Diderot, Montaigne viharzó szavai felkorbácsolják az ár hullámaikat, s vihar támad kiáltásuk nyomán, mely megindítja a népek tengerét. A hol akadályt talál, elseper utjából mindent.

E pillanatokban egyesül a harmas eszme. Olyan az, mint zárt helyen egyesülő három különböző vagy anyagu tűz, mely, ha egyesült, égig felcsapó lángot ad, s mint három különböző irányú felhő, melynek összehatalkozása vihart támaszt, de lecsendesülése után áldást osztó esővé válik.

Amaz égig csapó láng eloszlatta hazánkban is a sötétséget, ama vihar itt is megtisztította a fojtó gőzzel telt levegőt. S mindez 1848. márczius 15-én történt, midőn a harmas eszme egyesülésében pillanat alatt 600.000 magyarból 9 milliót teremtett.

Ha nemzetünk az eszmék teljes kifejlése nélkül is egy ezredévet élt, úgy ezen a multból egyenkénti erejében ismert három eszme birtokában nemzetünk beláthatlan időkre nyert erőteljes életet.

Ezredéves nemzetünk ez ünnepi évében szent hittel nézhetünk a jövő elé, mert hisz Magyarország eddig nem is volt, még csak ezután lesz.

Az emelkedett hangú ünnepi beszédet méltóan zárta be a Szózat, melyet a zenekar adott elő, kísérvé az összes jelenlevők szívből jövő énekét.

A „Szózat“ elhangzása után Bercse Gyuláné hegedű kísérete mellett Ballon Eleonora magyar népdalokat énekelt, minek bevégeztével Kiss Andor elszavalta a „Talpra magyar“ című költeményt. Mindhárom közreműködőt zajosan megéljenzették.

A Kossuth Lajos nóta eljátszása után a mintegy 50 főnyi társaság kedélyes vacsorához ült, a minnek végeztével a fiatalság tánczra kerekedett.

r. l.

Sz. 1252—1896.

tkv.

Arverési hirdetmény.

A besztercei kir. tszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint Beszterce vidéki takarékpénztár felperes részére 841 ft. tőke, annak 1895 évi Január 1-től folyó 8% kamata eddigi jelenleg 39 ft 70 kiban megállapított és még az ezután felmerülő költségek behajtása végett Weinrich György és Weinrich Sofia szül. Nierlich alpereseknek a besztercei kir. tszék területéhez tartozó Zsolna községben a 250 sz. telekjegyzőkönyvben A 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 16, 17 rendszámig felvett ingatlanokra a 443 számú tjkvben 1, 3—8, 10—16 és 18 rendszámig felvett ingatlanokra az árverés elrendeltek, s annak megtartására határnapul **1896. május hó 15-ik napjának d. e. 9 órája** Zsolna községi irodába kiütetik.

Kikiáltási ár:

A 443 számú tjkvben foglalt 1819 hrsz 222 ft, 576 hrsz. 5 ft, 872 hrsz. 5 ft, 1245, 1246 hrsz. 22 ft, 1392 hrsz. 17 ft, 2048 hrsz. 8 ft, 2155 hrsz. 14 ft, 2957 hrsz. 4 ft, 3181 hrsz. 9 ft, 3229 hrsz. 10 ft, 3423 hrsz. 4 ft, 3660 hrsz. 5 ft, 3761 hrsz. 11 ft, 3859 hrsz. 22 ft, 4335 hrsz. 30 ft.

A 250 számú tjkvben foglalt 1185 hrsz 42 ft, 1307 hrsz. 4 ft, 1809 hrsz. 16 ft, 2039 hrsz. 11 ft, 2346, 2347 hrsz. 54 ft, 2713 hrsz. 3 ft, 2812 hrsz. 10 ft, 2954 hrsz. 10 ft, 3820 hrsz. 5 ft, 3884 hrsz. —, 4187, 4188 hrsz. 40 ft, a 4219 hrsz. 27 ft, a 4425 hrsz. 15 ft.

Bánatpénzül a kikiáltási ár 10 %-a készpénzben vagy ovadékképesnek nyilvánítt értékpapirokban az árverező biztos kezéhez előre fizetendő.

A vételár 2 részletben fizetendő le a besztercei kir. adóhivatalnál és pedig az első részlet 30 nap, a második 60 nap alatt, az árverés napjától számítva.

Az egyidejűleg megállapított árverési feltételek a hivatalos órákban ezen kir. tkvi hatóságnál és Zsolna község elöljáróságánál megtekinthetők.

A kir tszék mint tkvi hatóság.

Besztercén, 1896. február 23-án.

Incze, kik egyesbíró.

A „Besztercze-Naszódvármegyei zálogkölcson- és hitelintézet“

1896 év Február havi pénztárforgalmi kimutatása.

Sorszám	A számla megnevezése	Bevétel			Kiadás		
		Január	Február	Összesen	Január	Február	Összesen
1	Alapítási költség számla	—	—	—	—	—	—
2	Betét-számla	11963 39	7337 64	19301 03	7781 45	3572 19	11353 73
3	Betét-kamat-számla	—	—	—	11 84	6 27	18 11
4	Bélyeg illeték számla	1 03	9 50	10 53	15 05	—	15 05
5	Értékpapir-szelvény és pénzváltó üzlet-sz.	—	5 69	5 69	820 85	189 75	1010 60
6	Felszerelési számla	—	24 —	24 —	—	54 —	54 —
7	Jelzálog-számla	1148 33	531 76	1680 09	585 —	780 —	1365 —
8	Jelzálog kamat-számla	332 87	359 49	692 36	—	—	—
9	Ingatlan fenntartási-számla	—	—	—	—	—	—
10	Jótekonycél-számla	—	—	—	—	90 —	90 —
11	Kötvény-számla	85 —	40 —	125 —	1040 —	1447 —	2487 —
12	Költség számla	—	—	—	129 30	64 25	193 55
13	Kezelési jutalék-számla	293 09	292 87	585 96	—	—	—
14	Késedelmi kamat számla	4 63	25 65	30 28	—	—	—
15	Kétes követelések-számla	—	—	—	—	—	—
16	Kir. adó-számla	—	—	—	603 66	220 06	823 72
17	Nyeremény-számla	—	—	—	20 —	—	20 —
18	Igazgatósági és tisztí jutalék-számla	—	—	—	—	1990 67	1990 67
19	Ovásdíj-számla	18 03	7 50	25 53	11 25	11 18	22 43
20	Pénztár-számla	2429 44	—	2429 44	—	969 94	969 94
21	Posta költség-számla	3 —	3 80	6 80	15 —	20 —	35 —
22	Részvényesek számla	—	—	—	—	—	—
23	Tisztí fizetés-számla	—	—	—	253 32	271 32	524 64
24	Tisztí fizetés előleg-számla	64 —	53 —	117 —	400 —	—	400 —
25	Tartalék alap-számla	—	—	—	—	—	—
26	Váltó számla	58220 98	64355 64	122576 62	54733 21	71195 20	125928 41
27	Váltó-kamat-számla	2664 17	3216 58	5880 75	—	1 66	1 66
28	Zálogüzlet számla	2139 —	2903 —	5042 —	1976 —	2532 —	4508 —
29	Zalogkamat-számla	126 04	291 36	417 40	—	—	—
30	Zalogbélyeg számla	12 70	14 05	26 75	12 70	12 70	25 40
31	Zalogleltár-számla	382 14	11 —	393 14	—	—	—
32	Zalog árverési többlet számla	—	—	—	—	9 50	9 50
33	Zalog árverési költség-számla	3 58	17 68	21 26	—	—	—
34	Folyó számla	2800 —	1650 —	4450 —	1224 —	50 —	1274 —
35	Hitelezők folyó számlája	466 —	5059 26	5525 26	11486 48	4760 —	16246 48
		83157 42	85209 47	169366 89	81119 20	88247 69	169366 89

Kelt Besztercén 1896. évi Február hó 29-én.

Decani Ernő, igazgató.

Balázs József, pénztárnok.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: Balázs József.

302 szám.

Hirdetmény.

Alólirott hivatal bányász zenekara részére szükségilendő 20 jóminőségű posztból készilendő egyen ruha beszerzésére, mely áll egy német (pantalló) nadrág és zubbónyból, ezennel nyílt verseny hirdettetik.

Versenyezni kívánók felhivatnak, miszerint a készitendő ruhák árának kitüntetése és a készitendő ruhák posztó mintájának esatolása mellett ajánlataikat f. év április hó 6 ig alólirott hivatalhoz czemelve nyujtsák be.

A vállalatot nyert egyén köteles lesz mérték vétel végett Ó-Radnára saját költségén kiszállani.

Az egyenruhák értéke azoknak elkészülte és kifogástalan átvétele után — rendszeres nyugta ellenében készpénzben azonnal kifizetve lesz.

Ó-Radnán 1896, márczius 22-én.

M. kir. bányá- és kohó-hivatal.

(Utánnymás nem díjaztatik).

Kiadó szállás.

A Klastrom-utca 24 sz. alatti lakás azonnal bérbe adó. A szállás 4 szoba, istálló, kamrából stb. áll.

Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Eladó kaszáló.

A besenyői út bal felén a víz mellett egy I-ső osztályu ca. 1 holdas kaszáló eladó.

Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Tudositás.

Tavaszi — Nyári.

Schivánovits F.

szabómester,

Beszterce, Sétatérutca 5 sz.,

ajánlja a nagyérdemű közönségnek dusan berendezett

Férfi-divat üzletét

bel- és külföldi szövetekben.

Különösen az

idény ujdonságai

igen szolid minőségben nagy választékban kaphatók.

Rendelmények

felvétetnek szolid izléses és gyors kiszolgálás valamint a legolcsóbb árak mellett.

Öltönyök 14 forinttól felfelé,

felöltők 15 forinttól felfelé

— a legtisztább gyapju kelméből. —

Minden vidékre szívesen szállítok.